

**STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN
CENTRUM FÖR EUROPASTUDIER (CES)**

MIGRATIONSKRISEN I EUROPA

Ett hot mot det svenska samhället?

Författare: Joel Edström

Kandidatuppsats:	15 hp
Program:	Europaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2020
Handledare:	Mats Andréén

Abstract

Kandidatuppsats:	15 hp
Program:	Europaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2020
Handledare:	Mats Andréén
Nyckelord:	Säkerhetisering, securitization, migration, flyktingkris, Köpenhamnskolan.
Antal ord:	12 090

The large number of migrants who applied for asylum in Sweden in 2015 largely affected the functionality of Swedish society at local, regional and national level. Migration, which was previously perceived as a natural part of Swedish society, came to be perceived as a threat to public order and internal security. In November 2015, the government presented a bill containing proposals for extraordinary measures to curb migration. The purpose of this study, based on the theory of securitization, is to investigate and describe the securitization process of the migration issue and the Swedish government's actions in response to the migration crisis in 2015. The results of the study describes the different stages and components of the securitization process and highlights the various measures taken by the government to curb migration and to reduce the number of asylum seekers. With the support of the theory, it can be stated that the government judged that migration constituted an existential threat to Swedish society and its functions and that the Riksdag accepted the message.

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Forskningsproblem	6
1.3 Syfte.....	8
1.4 Frågeställning	8
1.5 Avgränsningar	8
2. Teori och tidigare forskning.....	10
2.1 Köpenhamnskolan	10
2.2 Teorin om säkerhetsisering	11
2.3 Samhällelig säkerhet och migration	14
2.4 Kritik mot teorin om säkerhetsisering.....	14
2.5 Tillämpning av säkerhetsisering på migrationskrisen år 2015.....	15
2.6 Tidigare forskning	16
3. Metod och material.....	21
3.1 Metod.....	21
3.2 Material.....	24
3.3 Analysverktyg.....	25
4. Resultat.....	28
4.1 September 2015	28
4.2 Oktober 2015	29
4.3 November 2015	30
4.4 December 2015.....	33
5. Slutsatser	34
Referenslista	37
Bilagor.....	41

1 Inledning

1.1 Bakgrund

År 2015 kom migrationen in till Europa att öka avsevärt. Redan åren innan hade migrationsflödet in till Europa och Sverige varit förhållandevis högt, detta till stor del som följd av inbördeskriget i Syrien som hade pågått sedan år 2012. Det totala antalet asylsökande i Sverige år 2013 var cirka 54 000 och år 2014 sökte cirka 81 000 personer asyl. Hösten år 2015 kom dock antalet asylsökande att skjuta i höjden jämfört med de föregående åren. Det totala antalet asylsökande i Sverige år 2015 var drygt 162 000, varav den stora majoriteten av asylansökningarna lämnades in under hösten år 2015. I jämförelse med föregående år framstod antalet asylsökande år 2015 som exceptionellt högt och denna period kom att utmärka sig i svensk migrationshistoria. Aldrig tidigare hade Sverige tagit emot så många asylsökande och inte sedan andra världskriget hade Sverige genomfört en sådan omfattande humanitär insats som genom asylmottagandet som år 2015. När flödet var som högst sökte cirka tio tusen personer asyl varje vecka (Migrationsverket 2021).

Det stora antalet asylsökande år 2015 kom att i stora delar påverka det svenska samhällets funktionalitet på lokal, regional och nationell nivå. På kommunal nivå utsattes bland annat socialtjänsten för stora påfrestningar och det uppstod stor problematik avseende tillgången till boende och det blev även svårt att tillgodose behovet av gode män för ensamkommande barn. För landstingen blev situationen påfrestande gällande att tillhandahålla hälso- och sjukvård. Även de statliga myndigheterna försattes i en utmanande position. Förutom den uppenbara belastningen för Migrationsverket kom även Polismyndigheten att få avsätta stora resurser till följd av gränskontrollerna. Även säkerheten på asylboenden och flera anlagda bränder kom att kräva resurser från Polismyndigheten (SOU 2017:12)

Den 23 oktober meddelade regeringen att man tillsammans med Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna hade ingått en migrationsöverenskommelse. Det uttalade syftet med överenskommelsen förklarades vara att skapa ordning och reda i mottagandet, en bättre etablering för nyanlända och att dämpa kostnadsökningarna till följd av migrationsflödet (Regeringen 2015).

I november månad bedömdes situationen till följd av migrationsflödet vara så kritisk att regeringen den 12 november 2015 beslutade att införa tillfälliga gränskontroller vid inre gräns, vilket enligt EU:s lagstiftning enbart kan införas om det exempelvis föreligger risk för terrorhot eller hot mot den inre säkerheten. Regeringen motiverade gränskontrollerna med att den rådande situationen innebar akuta utmaningar för viktiga funktioner i samhället (Regeringen 2015).

Den 24 november 2015 höll regeringen en presskonferens där man meddelade att det behövdes ett ”andrum” i migrationsmottagandet. Regeringen föreslog ett antal åtgärder för att kunna skapa detta andrum. Man meddelade bland annat att den svenska lagstiftningen om rätten till asyl behövde anpassas utifrån de minimikrav som gällde enligt internationell rätt. I stället för permanenta uppehållstillstånd så skulle tidsbegränsade uppehållstillstånd vara huvudregel. Även rätten till familjeåterföreningen skulle begränsas. Flera lagstiftningsprocesser påbörjades och förutom att begränsa möjligheterna att få uppehållstillstånd skulle det även skapas ytterligare förutsättningar för att genomföra ID-kontroller (SOU 2017:12).

Inom kort hade ”lag (2015:1073) om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen och inre säkerheten i landet” antagits och gav regeringen möjlighet att genom förordning införa tillfälliga identitetskontroller och även rikta identitetskontrollerna mot trafik från ett specifikt land. Trots kritik från bland annat Lagrådet antogs den nya lagen och den 4 januari 2016 införde regeringen förordning om identitetskontroller (Migrationsinfo.se 2017).

Den 20 juli 2016 trädde lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige i kraft. Lagen kom inledningsvis att gälla i tre år och under denna period skulle uppehållstillstånd som beviljats för en flykting eller alternativt skyddsbehövande vara tidsbegränsade, detta i stället för permanenta uppehållstillstånd som tidigare varit huvudregel. Individer som bedömdes vara flyktingar kunde beviljas uppehållstillstånd i tre år medan en individ som bedömdes vara alternativt skyddsbehövande kunde beviljas uppehållstillstånd i tretton månader. Uppehållstillstånd på grunden övrig skyddsbehövande togs bort. De nya reglerna kom även att innebära att uppehållstillstånd på grund av synnerligen- eller särskilt ömmande omständigheter enbart kunde beviljas om det skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande att utvisa en person. Därtill innebar den tillfälliga lagen begränsade möjligheter till familjeåterförening och skärpta försörjningskrav. Genom att den

nya lagen trädde i kraft sänktes Sveriges regler avseende asyl till den miniminivå som krävdes enligt EU-rätt och svenska konventionsåtaganden (Migrationsinfo.se 2021)

Det huvudsakliga syftet med den tillfälliga lagen var att minska migrationen in till Sverige. Detta kan i efterhand konstateras fick en tydlig effekt. För att jämföra med år 2015 då cirka 163 000 personer sökte asyl i Sverige så sökte cirka 29 000 personer asyl i Sverige år 2016. År 2017 lämnades det in 26 000 asylansökningar och år 2018 samt 2019 låg antalet asylansökningar på drygt 21 000 per år (Migrationsverket 2021).

1.2 Forskningsproblem

Sverige hade sedan en längre tid tillbaka tillämpat en generös och välkomnande flyktingpolitik. Både bland politiker och den allmänna opinionen hade det generellt sett funnits stöd för en sådan politik. Detta kom att ändras i samband med den stora migrationsvågen som rörde sig in i Europa år 2015. Från att tidigare tillämpat en generös flyktingpolitik tog nu Sverige sikte på den lägstanivå man juridiskt sett kunde tillämpa enligt EU-rätt och svenska konventionsåtaganden. Utlänningslagen kom att kompletteras med ny lagstiftning, lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Utöver detta infördes under hösten år 2015 gränskontroller i Sverige, vilket enligt EU:s lagstiftning enbart kan införas om det exempelvis föreligger risk för terrorhot eller hot mot den inre säkerheten. Migrationen, som tidigare uppfattats som en naturlig del av det svenska samhället, kom att uppfattas som ett hot mot den inre säkerheten.

I en europeisk kontext så förefaller fallet Sverige vara intressant på så sätt att det var ett av få länder inom EU som inledningsvis öppet välkomnade migration in till landet i samband med krisen. Även Tyskland hade ett liknande förhållningssätt. Bland många av EU:s medlemsstater rådde det i stället oenighet gällande hanteringen av migrationen samt en ovilja att samarbeta och ta gemensamt ansvar för migranterna. Samtidigt som EU-samarbetet i migrationsfrågan präglades av oenighet var Sverige tydligt med att man inte ville prata om siffror eller antal asylsökande utan uttryckte att man skulle stå upp för rätten att söka skydd och att Europa inte borde ägna sig åt bygga murar, utan visa solidaritet och ta gemensamt ansvar (Regeringen 2015). Sverige utmärkte sig även i den europeiska kontexten sett till antalet asylsökande. Sverige tog tillsammans med Tyskland, Frankrike, Italien och Storbritannien emot större delen av alla de migranter som sökte sig till Europa år 2015

(UNHCR, 2016). Sett till landets befolkningsstorlek tog Sverige ett mycket stort ansvar i den rådande migrationskrisen. Det svenska mottagandet kom dock att förändras. Inom loppet av ett fåtal månader gick Sverige från att tillämpa EU:s förmodligen mest generösa flyktingpolitik till att lägga sig på lägsta möjliga nivå utifrån EU-rätt och svenska konventionsåtaganden. Genom att gå från en ytterlighet till en annan så utmärkte sig Sverige i en europeisk kontext. Mot bakgrund av dessa aspekter finner jag att fallet Sverige är särskilt intressant och relevant att studera.

Genom att utgå från teorin om säkerhetisering (securitization) vill jag i min studie undersöka hur migrationsfrågan i fallet Sverige gick från att vara politiserad till säkerhetiserad och den svenska regeringens agerande i samband med migrationskrisen. Teorin om säkerhetisering har sitt ursprung i Köpenhamnskolan och begreppet syftar på den process där en aktör (vanligtvis staten) aktivt omvandlar en politiserad fråga till en säkerhetsfråga. En säkerhetsiseringsprocess involverar fyra komponenter: en aktör, ett hot, ett referentobjekt och en mottagare. Genom att identifiera dessa komponenter i fallet av förändringen i svensk migrationspolitik och genom att pröva teorin om säkerhetisering bör jag kunna undersöka och beskriva politikskiftet i samband med migrationsvägen hösten år 2015 och hur denna process såg ut.

Teorin om säkerhetisering bör vara applicerbar på fallet Sverige, detta då regeringen gick från en tydligt generös migrationspolitik till en mycket restriktiv sådan. Det talades om oerhörda påfrestningar för samhället i stort och för boenden, skola och vård. Inom kort hade nya lagar stiftats och antagits med syfte att ge regeringen ökad kontroll över inresor till landet samt att minska migrationen in till Sverige. Migrationsflödet utmålades som ett hot mot det svenska samhället och en helomvändning gjordes inom svensk migrationspolitik. Hur kunde migrationsfrågan inom loppet av en kort period bli ett hot den allmänna ordningen och den inre säkerheten?

Gällande forskningsläget finns det tämligen omfattande forskningsunderlag som behandlar säkerhetiseringen av EU:s migrationspolitik. När det kommer till fallet Sverige så förefaller forskningen vara mer begränsad. Gällande forskningen kring fallet Sverige och säkerhetiseringen av migration ligger fokus inte främst på säkerhetsiseringsprocessen utan på andra aspekter hänförliga till säkerhetiseringen. Jag vill med denna uppsats därför bidra till att fylla den forskningslucka som råder och bringa ny och fördjupad kunskap kring själva

säkerhetseringsprocessen av migrationen i Sverige och den svenska regeringens agerande i samband med migrationskrisen år 2015.

1.3 Syfte

Syftet med min studie är att undersöka och beskriva säkerhetseringen av migrationsfrågan och den svenska regeringens agerande i samband med migrationskrisen år 2015.

Mot bakgrund av detta bör min studie kunna bidra med ny och fördjupad kunskap kring fallet Sverige och det skifte som skedde i migrationspolitiken och fylla en kunskapslucka med ny och fördjupad förståelse för skiftet i svensk migrationspolitik och hur denna kunde förändras så fort. Vidare bör studien kunna bidra med ytterligare kunskap kring hur migration kan komma att presenteras som ett hot och gå från att vara en politiserad fråga till att bli en säkerhetsfråga. Min studie bör även kunna bidra med ny kunskap gällande tillämpning av teorin om säkerhetsering på ett verkligt fall, detta speciellt med beaktande av att teorin tillämpas på ett icke-traditionellt säkerhetsområde i form av migration. Således är min förhoppning att studien kan bidra med ny kunskap både ur ett akademiskt- och samhällligt perspektiv.

1.4 Frågeställning

Mot bakgrund av ovan redovisade forskningsproblem och syfte och med utgångspunkt i säkerhetseringsteorin lyder min frågeställning följande:

- Hur såg säkerhetseringsprocessen av migrationsfrågan ut i samband med krisen år 2015?

1.5 Avgränsningar

Min studie kommer att omfatta tidsperioden hösten år 2015, från september fram till och med december. Denna period inbegriper den absolut toppen av migrationsflödet in till Sverige, samt de åtgärder som vidtogs av regeringen till följd av denna. Vidare kommer uppsatsen att fokusera på de mest betydande regeringsföreträdarna under denna period, det vill säga de personer som tog de mest framträdande rollerna i samband med migrationskrisen och förde regeringens talan utåt. Vidare kommer jag i min studie inte att ta ställning till huruvida

migrationen utgjorde ett faktiskt hot mot det svenska samhället eller ej, utan enbart undersöka och beskriva säkerhetseringen av migrationsfrågan och den svenska regeringens agerande i samband med migrationskrisen år 2015

2. Teori och tidigare forskning

2.1 Köpenhamnskolans

Teorin om säkerhetsisering (securitization) har sitt ursprung i det som kallas för Köpenhamnskolans. Köpenhamnskolans studerar säkerhetsfrågor och har sina rötter i institutet för konflikt- och fredsstudier i Köpenhamn. Det som utmärker Köpenhamnskolans är att forskningen lägger tyngd vid säkerhetsfrågor som inte enbart innefattar de traditionella militära aspekterna av säkerhet. Teorin om säkerhetsisering utvecklades i mitten av 1990-talet av forskare inom Köpenhamnskolans och representeras främst av verk skriven av Ole Weaver, Barry Suzan och Jaap de Wilde, vilka har legat bakom utvecklingen av nya begrepp och synsätt inom området för säkerhetsstudier, så som begreppen säkerhetsisering (securitization) och avsäkerhetsisering (desecuritization). Köpenhamnskolans har haft en viktig roll för att bredda uppfattningen av vad som innefattas av säkerhetsstudier. Därtill har man utvecklat ett ramverk för att kunna genomföra analyser kring huruvida en fråga eller område har blivit säkerhetsiserat eller avsäkerhetsiserat. Inom skolan förespråkar man en bred tolkning av begreppet säkerhet och har därför även inkluderat studier av säkerhetsfrågor rörande politik, samhälle, ekonomi och miljö. Man har således inom Köpenhamnskolans ägnat sig åt studier som sträckt sig utanför de mer traditionella ramarna för säkerhetsstudier (Collins, 2010, s. 137).

Boken *Security: A New Framework for Analysis* är ett av de mest framträdande verken gällande teorin om säkerhetsisering. I boken utvecklar Suzan, Weaver och De Wilde teorin om säkerhetsisering med syfte att skapa ett nytt och mer omfattande teoretiskt ramverk för säkerhetsstudier. Författarna inleder med att redogöra för debatten kring en bred kontra en smal definition av säkerhetsstudier. Den smala synen på säkerhetsstudier utgör den mer traditionella synen på säkerhet och lägger sitt fokus på staten som aktör och det militära området, en definition som kan härledas tillbaka till det starka militära fokus som fanns på säkerhetsfrågor under kalla kriget. Den breda definitionen av säkerhetsstudier innefattar fler områden än enbart det militära och inbegriper områden så som miljö, samhälle och ekonomi. I den breda definitionen av säkerhetsfrågor så läggs fokus vid referentobjektet, det vill säga den sak (eller ideologi) som anses vara hotad och i behov av skydd. Buzan, Weaver och de Wilde

är alla tre förespråkare av den breda definitionen av säkerhetsstudier. De motsätter sig den traditionella uppfattningen om att säkerhetsfrågor enbart berör det militära och argumenterar för att säkerhetsfrågor är en specifik typ av politik som är applicerbart på ett flera olika områden (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 2–3).

2.2 Teorin om säkerhetisering

I *Security: A New Framework for Analysis* (Suzan, Weaver, de Wilde) påtalar författarna att säkerhet i grund och botten handlar om överlevnad. Med utgångspunkt i den traditionella synen på säkerhetsfrågor ur en militär kontext går författarna vidare och breddar synen på säkerhet och identifierar ytterligare kategorier där säkerhetsbegreppet är tillämpligt. Totalt identifieras fem generella kategorier rörande säkerhet; militär, miljö, samhälle, ekonomi och politik. Inom samtliga kategorier håller författarna kvar vid den logik som har sin utgångspunkt i att säkerhet i grunden handlar om överlevnad, men får den att innefatta även dessa säkerhetskategorier (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 21).

För att förstå vad som utgör ett existentiellt hot, enligt logiken om hot mot överlevnad, måste man förstå dynamiken och förhållandet mellan aktör och referentobjekt och de andra komponenterna i säkerhetiseringsprocessen. Förhållandet mellan aktör och referentobjekt förklaras på följande sätt. En aktör presenterar ett hot mot säkerheten, detta genom att påtala att det föreligger ett existentiellt hot mot ett objekt. Objektet, mot vilket hotet riktar sig, benämns som referentobjekt. Utöver komponenterna aktör, existentiellt hot och referentobjekt så innefattar säkerhetisering en fjärde komponent, mottagaren. Mottagaren utgörs av den grupp som budskapet om ett hot riktar sig till. Aktörer utgörs vanligtvis av politiska ledare, myndigheter, regeringar, lobbyister eller andra grupper som kan utöva påtryckningar (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 40). Referentobjektet utgörs av saker vars existens anses vara hotad och vars överlevnad anses vara legitim (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 36).

Hoten ser olika ut beroende på vilken säkerhetskategori som berörs. Vanligtvis är det staten som utgör referentobjektet gällande militära hot, men om det gäller ett politiskt hot så kan referentobjektet utgöras av till exempel en ideologi. När det gäller hot mot samhället kan referentobjektet utgöras av en kollektiv gruppidentitet, exempelvis en politisk eller religiös grupp. När det gäller hot mot miljön är urvalet av referentobjekt tämligen brett och kan

utgöras av konkreta hot så som specifika arters överlevnad eller mer storskaliga, abstrakta hot så som långsiktig klimatpåverkan. När det gäller ekonomisk säkerhet konstaterar författarna att referentobjekt kan vara aningen svårare att peka ut. Beroende på perspektiv så kan exempelvis konkurs eller nya lagar utgöra hot mot ett företags överlevnad (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 22–23).

Köpenhamnskolans beskriver säkerhetsisering som en tvåstegsprocess och redogör för ett spektrum där olika typer av frågor kan placeras in i tre olika block samt förflyttas mellan blocken. Spektrumet utgörs av tre block vilka går under benämningarna icke-politiserade, politiserade och säkerhetsiserade (Collins, 2010, s. 139). En fråga som inte berör staten eller som inte är en del av den offentliga debatten kan placeras i det icke-politiserade blocket. En fråga som faller in under det politiserade blocket är en fråga som innefattas av den politiska sfären och som är av sådan art att frågan kräver regeringsbeslut, resurser eller någon form av styrning (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 23). Slutligen kan en fråga placeras in under blocket säkerhetsiserat när en aktör uttalar att frågan utgör ett existentiellt hot mot ett referentobjekt och gör gällande att frågan kräver sådana akuta åtgärder som sträcker sig utanför de vanliga politiska processerna. Frågan anses då vara så allvarlig att det anses vara rättfärdigat att gå utanför de annars rådande politiska reglerna och, vid de fall det krävs, vidta extraordinära åtgärder (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 24).

Det första steget i säkerhetsiseringsprocessen utgörs av att en aktör uttalar att det finns ett existentiellt hot mot ett referentobjekt. Det första steget kan initieras av exempelvis regeringen, men kan även initieras av icke-statliga aktörer som exempelvis opinionsbildare, politiska organisationer och fackförbund. Vanligtvis så påbörjas processen av aktörer som innehar stor makt, vilket också kan komma att påverka hur stort genomslag påtalandet av ett hot kan få och hur framgångsrik processen av säkerhetsisering blir. Det andra och avgörande steget i processen är mottagandet av talet om ett existentiellt hot. Huruvida mottagaren blir övertygad av budskapet är helt avgörande för om en säkerhetsiseringsprocess blir framgångsrik eller ej. Först om mottagaren accepterar talet om ett existentiellt hot kan aktören gå vidare för att vidta extraordinära åtgärder i syfte att stävja hotet (Collins, 2010, s. 139).

Centralt i denna process är det som litteraturen benämner som ”speech act”. Om en fråga ska bli säkerhetsiserad, det vill säga att frågan förflyttas inom spektrumet från politiserad till säkerhetsiserad, krävs det ett uttalande om att ett sådant hot existerar. En aktör (exempelvis

regering, politisk elit, militär eller civilsamhället) uttalar att ett en politiserad fråga utgör ett existentiellt hot mot ett referentobjekt (exempelvis staten, olika samhällsgrupper eller ideologier, ekonomin etc). Som respons mot hotet gör även aktören gällande att det behövs vidtas nödvändiga åtgärder som är utöver det normala. Buzan, Weaver och de Wilde argumenterar således för att säkerhetsisering är ett agerande som för politiken bortom de redan etablerade spelreglerna och rådande normerna, vilket sker när en fråga framställs som en speciell typ av politik eller att den är överordnad politiken. Därför menar författarna att säkerhetsisering kan ses som en extrem form av politisering (Buzan, Weaver, de Wilde, 1998, s. 23). Vidare förklarar Buzan, Weaver och De Wilde att säkerhetsisering inte nödvändigtvis innebär att det rent objektivt existerar ett hot mot ett referentobjektet, utan att en fråga blir en säkerhetsfråga först när det presenteras som ett sådant.

När en aktör presenterar ett säkerhetsproblem eller hot kommer den samme även att göra anspråk på lösningen för problemet genom att vidta extraordinära åtgärder (Buzan, Weaver, de Wilde, 1998, s. 24). Kriterierna för säkerhetsisering definieras av författarna som ett intersubjektivt upprättande av ett existentiellt hot med ett tillräckligt genomslag för att få politiska effekter, det vill säga att man upprättar en uppfattning om ett hot som delas av flera grupper i samhället (Buzan, Weaver, de Wilde, 1998, s. 31). Man påtalar även att en framgångsrik säkerhetsisering inte skapas enbart genom att en aktör påtalar att det existerar ett hot mot referentobjektet, detta agerande utgör enbart ett steg i processen för säkerhetsisering. För att lyckas med en framgångsrik säkerhetsisering krävs det att aktören argumenterar för att det råder en nödsituation och samtidigt får sådant gehör hos mottagaren att det blir möjligt att legitimera extraordinära åtgärder för att hantera hotet. Om det inte finns några tecken hos mottagaren på att sådana åtgärder skulle accepteras så har aktören inte lyckats genomföra en framgångsrik säkerhetsisering, utan enbart förmått initiera ett steg i processen (Buzan, Weaver, de Wilde, 1998, s. 25). Buzan, Weaver och de Wilde betonar att det inte är aktören som avgör huruvida en säkerhetsiseringsprocess blir framgångsrik eller ej, utan att det är mottagaren som väljer huruvida de vill acceptera eller avfärda budskapet om ett säkerhetsshot (Buzan, Weaver, de Wilde, 1998, s. 31).

För att en säkerhetsiseringen skall anses vara fullbordad krävs det att hotet har accepterats som en nödsituation av mottagaren för budskapet. Om aktören genom sin argumentation lyckas få gehör hos mottagaren för att ett säkerhetsshot är av akut och brådskande karaktär, och således

kan vidta extraordinära åtgärder genom att kringgå de annars rådande reglerna eller procedurerna, så konstaterar författarna att detta är ett fall av framgångsrik säkerhetsisering (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 25).

2.3 Samhällelig säkerhet och migration

Migration faller in i det säkerhetsområde som Köpenhamnskolan benämner som samhällelig säkerhet. Ur ett samhälleligt perspektiv handlar säkerhetsfrågan om den kollektiva identiteten, en upplevd gemenskap, som kan bli hotad av till exempelvis migration. Genom migration kan den kollektiva identiteten komma att hotas genom att samhället "tas över" eller "späds ut" genom påverkan från andra folkgrupper. Migration kan även uppfattas som ett hot på grund av att migranterna upplevs förändra den nationella identiteten på grund av märkbara förändringar i den komposition som utgör befolkningen (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 121). Samhället kan komma att bemöta det upplevda hotet från migration genom att frågan lyfts upp som en säkerhetsfråga för staten att hantera, vilket är den vanligast responsen när det gäller ett upplevt hot från migration. Staten kan exempelvis komma att bemöta hotet genom gränskontroller eller ny lagstiftning (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 122). Referentobjekt inom samhällsområdet kan vara vilken större grupp som helst som är kapabel att konstruera och föra fram en argumentation utifrån att "vi" är hotade, det vill säga gruppens identitet och existens (Buzan, Waever, de Wilde, 1998, s. 123).

2.4 Kritik mot teorin om säkerhetsisering

Det har framförts en del kritik mot teorin om säkerhetsisering sedan den lanserades. Flera akademiker har bidragit till att utveckla teorin men även uppmärksammat de brister som förekommer. Den mest återkommande kritiken gällande teorin är att den lägger för stor vikt vid "speech act", det vill säga den handling som innebär att en aktör uttalar och argumenterar för ett existentiellt hot. Thierry Balzacq är en forskare som framfört kritik mot det fokus som läggs vid "speech act". Balzacq tycker i stället att man ska tillämpa en mer extern syn på säkerhetsiseringsprocessen. Med detta menar han att om man ska kunna nå en framgångsrik säkerhetsisering och få mottagaren att acceptera budskapet om ett hot så måste det finnas

koppling till en extern verklighet. Enligt Balzacq räcker det inte med uttalandet av hot för att nå en framgångsrik säkerhetsisering och påverka mottagarens uppfattning kring ett hot. Han menar därför att den tyngd som läggs vid ”speech act” inte tillhandahåller tillräcklig grund för att studera säkerhetsfrågor i verkliga situationer (Balzacq, 2005, s. 171-173).

Säkerhetsiseringsteorin har även mött kritik från Matt McDonald som gör gällande att den teori som presenteras av Köpenhamnskolan är för smal ur flera aspekter. McDonald menar att det i teorin läggs för stort fokus på ”speech act” från just mäktiga aktörer. Vidare menar han att det teorin förlitar sig i för stor utsträckning på språket som enda medel för att säkerhetsisera en fråga. McDonald anser att språket bara är ett av flera medel för att kommunicera ett budskap och lyfter fram att även bilder och annan typ av visuell kommunikation är potentiella medel för att säkerhetsisera en fråga. Vidare menar McDonald att den vikt som läggs vid språket i teorin utesluter andra typer av handlingar som kan vara viktiga komponenter i säkerhetsiseringsprocessen, så som till exempel övervakning och gränskontroller (McDonald, 2008, s. 564-565).

2.5 Tillämpning av säkerhetsisering på migrationskrisen år 2015

Jag finner att teorin om säkerhetsisering bör vara tillämpningsbar på fallet Sverige och migrationskrisen år 2015. Det är flera omständigheter som tyder på att det skedde en säkerhetsisering av migrationsfrågan. Regeringen gick från en tydligt generös och välkomnande migrationspolitik till en mycket restriktiv sådan. Regeringen konstaterade att Sverige behövde ett andrum när det gällde migrationen in till landet. I den nya migrationspolitiken som arbetades fram tog man sikte på den lägstanivå man juridiskt sett kunde tillämpa enligt EU-rätt och svenska konventionsåtaganden. Gränskontroller infördes i Sverige, vilket motiverades med att det förelåg allvarlig fara för den allmänna ordningen och inre säkerheten. Det talades om påfrestningar för samhället när det gällde boende, skola och vård. Därtill visar tidigare forskning att säkerhetsiseringsteorin varit tillämpningsbar i flera fall för att studera migration utifrån ett säkerhetsperspektiv. Mot bakgrund av dessa aspekter finner jag att säkerhetsiseringsteorin bör vara väl lämpad för att kunna studera förändringen i svensk migrationspolitik och få en djupare förståelse för händelseförloppet. Även med beaktande av de brister som redovisats ovan gällande säkerhetsiseringsteorin anser jag att teorin är tillämpningsbar. Kritiken mot säkerhetsisering riktar sig framför allt mot den vikt som

läggs vid ”speech act” och att teorin lägger fokus på inflytelserika och mäktiga aktörer och hur dessa inleder en säkerhetsiseringsprocess. I denna studie bör dessa brister dock inte utgöra några problem, då min studie tydligt riktar sig just mot mäktiga aktörer i form av regeringsföreträdare. Inte heller kritiken mot att man inom teorin lägger vikt vid ”speech act” bör utgöra något problem, detta då jag avser granska just de budskap som aktörerna kommunicerade i samband med migrationskrisen. Vidare går det att konstatera att det i detta fall rör sig om en extern verklig händelse som går att koppla till säkerhetsiseringsprocessen.

2.6 Tidigare forskning

Gällande tidigare forskning finns det flera studier som behandlar migrationsfrågan inom Europa och EU med utgångspunkt i teorin om säkerhetsisering. Av forskningen framgår att migration är ett område som i allt större utsträckning har kommit att uppfattas ett hot mot EU och dess medlemsstater. Inom europeisk politik har man alltmer refererat till migrationen som en destabiliserande faktor och ett hot mot den allmänna ordningen (Huysmans, 2000, s. 752). Genom olika regleringar och förordningar, till exempel Dublinförordningen och Schengensamarbetet, har man inom EU betonat behovet av att begränsa migrationsflödet in i unionen (Huysmans, 2000, s. 756). Vidare har man inom den europeiska politiken betonat västerländska värderingar och normer som grund för den europeiska integrationen och gemenskapen. På så sätt blir migranterna ”de andra” och kan således uppfattas som ett hot mot den allmänna ordningen i samhället. Till följd av den fria rörligheten inom EU har man i stället skapat ett vi-och-dem genom att göra en distinktion mellan flyktingar och EU-medborgare. Vidare argumenterar Huysmans för att EU:s inre marknad tillsammans med kriser kopplade till välfärdsstaten och kulturell identitet ligger till grund för att en säkerhetsisering av migration vuxit fram inom EU.

Huysmans menar att till följd av avskaffandet av de inre gränserna har det i stället blivit viktigare att stärka upp kontrollen över de yttre gränserna och på så sätt har den inre marknaden har över tid utvecklats från att vara ett ekonomiskt projekt till att bli säkerhetsprojekt (Huysmans, 2000, s. 758-759). Därtill har man inom den europeiska politiken allt mer sammankopplat migrationsfrågan med organiserad brottslighet, terrorism

och trafficking, vilket också haft sin påverkan på säkerhetseringen av migration (Huysmans, 2000, s. 759-760). Migrationen framställs även som en utmaning för välfärdsstaten och det förekommer debatter kring vem som faktiskt har rätt till välfärden (Huysmans, 2000, s. 767).

Ett annat återkommande fenomen är säkerhetsering av illegal migration, det vill säga papperslösa migranter. Illegal migration kan utmålans som hot av politiker genom att man argumenterar för att denna grupp av migranter utgör ett hot mot politisk, samhällelig, ekonomisk och kulturell säkerhet. Man menar att den illegala migrationen underminerar den säkerhet som finns genom existerande statsgränser och att den således utgör den ett hot mot nationell suveränitet. Politiker kan även göra gällande att den illegala migrationen har en negativ effekt på samhällssystemet i stort genom då den belastar välfärden och bidrar till ökad kriminalitet. Man argumenterar även för att illegala migranter kan påverka arbetsmarknaden negativt då de kan komma att utgöra en stor, billig arbetskraft för olika arbetsgivare. Migranterna kan även bli beskyllda för att vara ekonomiska migranter och att deras vistelse i landet går ut på att söka asyl och för att på så sätt dra nytta av sociala förmåner eller ta jobbtillfällen från de lokala invånarna (Collins, 2010, s. 145).

Sedan migrationskrisen år 2015 har det tillkommit ny forskning som behandlar migrationsfrågan i Europa ur med utgångspunkt i säkerhetseringsteorin. Vélez och Krapivnitskaya konstaterar att säkerhet kopplat till migration sedan en längre tid tillbaka har varit en aktuell fråga inom EU, men efter att migrationskrisen drabbade Europa har migrationsfrågan kommit att bli en av de viktigaste frågorna inom det politiska samarbetet (Vélez, Krapivnitskaya, 2020, s. 107). Deras forskning visar på hur EU:s migrationspolitik genom säkerhetsering har fått en alltmer extern dimension. På grund av att medlemsländernas förhållningssätt gentemot migrationen skiljde sig kom samarbetet inom EU att lida av allvarliga brister och motstånd. Migrationskrisen visade tydligt på hur de kollektiva åtgärderna misslyckades och medlemsstaternas oförmåga till samarbete och gemensamt ansvarstagande för att kunna hantera krisen. Till följd av detta kom migrationsfrågan på EU-nivå att skjutas allt mer ut mot EU:s yttre gränser, en externalisering som författarna benämner det (Vélez, Krapivnitskaya, 2020, s. 114). Alltmer fokus hamnade således på EU:s möjlighet att se efter sina yttre gränser samt samarbete med tredje land, detta i syfte att hantera migrationsflödet in i unionen. En viktig komponent i externaliseringsprocessen har varit säkerhetsering av migrationsfrågan och framställandet av

migrationen som ett hot mot EU (Vélez, Krapivnitskaya, 2020, s. 111-112). Vélez och Krapivnitskaya framhåller säkerhetsiseringen som ett kärnelement i EU:s externalisering av migrationen, vilket lett till en förskjutning av migrationsfrågan utåt där kontroll av yttre gräns samt samarbete med tredje land har fått en större roll i EU:s migrationspolitik (Vélez, Krapivnitskaya, 2020, s. 118).

Även Léonard och Kaunerts forskning visar på hur EU:s yttre gräns har blivit allt viktigare sedan migrationskrisen. Genom att tillämpa säkerhetsiseringsteori har de undersökt hur Frontex säkerhetsarbete och kontroll av yttre gräns har utvecklats sedan krisen. Studien visar på att Frontex säkerhetsarbete till följd av migrationskrisen har lett till en kraftig intensifiering av säkerhetsarbetet och kontrollen av EU:s yttre gränser (Léonard, Kaunerts, 2020, s. 231). Léonard och Kaunerts utgår i sin forskning från en reviderad säkerhetsiseringsteori där säkerhetsfrågor kan röra sig inom ett spektrum från ett så kallat normalläge till en risk och vidare till ett existentiellt hot. Genom denna revidering har säkerhetskonceptet breddats (Léonard, Kaunerts, 2020, s. 238). Vidare menar Léonard och Kaunerts att Frontex arbete har intensifierats på så sätt att det rört sig in i slutpunkten av detta spektrum vilket karaktäriseras av existentiellt hot och militarisering, vilket i sin tur har bidragit till ytterligare säkerhetsisering av migrationen inom EU (Léonard, Kaunerts, 2020, s. 240).

Léonard och Kaunerts har även forskat kring decentraliseringen av EU:s migrationspolitik och i likhet med Vélez och Krapivnitskaya visat på att den förskjutits utåt. Léonard och Kaunerts forskning visar på att externa aktörer fått en allt viktigare roll i säkerhetsiseringen av EU:s migrationspolitik. Särskilt framhäver man Turkiets roll som extern aktör, med vilken EU har utvecklat sin relation och samarbetet gällande migration och gränskontroll. (Léonard, Kaunert, 2021, s. 8-9). Léonard och Kaunerts argumenterar för att en säkerhetsiseringprocess av en viss fråga, i detta fall migration, riskerar att åskådliggöra svagheter inom specifika områden som en extern aktör kan komma att utnyttja för egen vinning (Léonard, Kaunert, 2021, s. 7). Genom en säkerhetsisering av migration har EU på så sätt visat att det är en fråga som man upplever som ett hot, vilket Turkiet har utnyttjat i sin relation till EU. Genom att uttryckligen hota med att skicka migranter vidare till Europa har Turkiet tillskansat sig vissa politiska och finansiella fördelar. Léonard och Kaunerts menar att om det inte sker någon förändring i EU:s hantering av migrationsflödet så är det rimligt att förvänta sig att detta

förhållande mellan EU och Turkiet kvarstår många år framöver (Léonard, Kaunert, 2021, s. 18).

Baker-Beall tar i sin forskning upp en annan aspekt av säkerhetserigen av EU:s migrationspolitik, nämligen hanteringen av återvändande utländska stridande. Baker-Beall menar att detta fenomen används för att förstärka EU:s kontroll över migrationsflödet och gränskontroller genom att motivera det som åtgärder för anti-terrorism (Baker-Beall, 2019, s. 443). Baker-Beall menar dock att ett problem med denna politik är att den grundar sig på en begränsad förståelse kring fenomenet återvändande utländska stridande. Därutöver argumenterar han för att hotet från återvändande utländska stridande används i syfte att utgöra en komponent i säkerhetseringsprocessen av EU:s migrationspolitik, detta snarare än att faktiskt förhindra terrorism (Baker-Beall, 2019, s. 445-446). Baker-Beall menar att hotet från återvändande utländska stridande framhävs på ett sådant sätt i syfte att ge ytterligare legitimitet för EU:s roll som säkerhetsaktör och de förebyggande politiska åtgärder som vidtas. Baker-Beall menar att denna typ av politik kan få allvarliga politiska och sociala konsekvenser för alla typer av migranter då hela grupper kan uppfattas utgöra ett potentiellt terrorhot (Baker-Beall, 2019, s. 450).

Gällande fallet Sverige och säkerhetsering av migration i samband med krisen år 2015 så är forskningsurvalet mer begränsat. Några studier som berör säkerhetsering av migration och fallet Sverige går dock att finna, bland annat Mathias Ericsons forskning kring hur idealiseringen av Sverige som ett modernt och jämställt land hamnade i fokus till följd av att det i den politiska debatten etablerades ett tal om hot och kris till följd av migrationsflödet in i Sverige och Europa år 2015. Ericson redogör för hur progressiva och jämlika ideal kom att betraktas som föråldrade och naiva i den politiska debatten, samtidigt som man framhöll att det var just dessa ideal och värderingar som behövde skyddas (Ericson, 2018, s. 99). Ericson menar att uttalandet ”Sverige har varit naivt”, vilket yttrades av Sveriges statsminister, utgör ett exempel för hur myten om Sverige som ett modernt, sekulärt och jämställt samhälle framhölls i säkerhetseringsprocessen (Ericson, 2018, s. 96). Ericson argumenterar för att ett framställande av svensk exceptionalism i en säkerhetseringsprocess kan bidra till att förstärka social ojämlikhet och polarisering (Ericson, 2018, s. 100).

Stokes-Dupass konstaterar i sin forskning att Sverige, Danmark och Norge är förhållandevis nya när det kommer till den diskurs som råder kring de problem som är kopplade till massmigration och integrationsfrågor (Stokes-Dupass, 2017, s. 40). Stokes-Dupass undersöker i sin studie danska, norska och svenska myndigheters respons på flyktingkrisen och genom att utgå från Hanna Arendts teoretiska ramverk om statslöshet undersöker han den nya lagstiftning och politik som togs fram av de skandinaviska länderna i syfte att få ökade kontroll över gränserna och migrationen (Stokes-Dupass, 2017, s. 52). Stokes-Dupass konstaterar att det skett en ökad säkerhetsisering av migration i de skandinaviska länderna och de lagändringar som skett och den restriktiva politik som antagits medvetet begränsat åtkomsten och möjligheten för flyktingar att söka sig till Skandinavien. Stokes-Dupass argumenterar för att denna ökade säkerhetsisering innebär stora utmaningar gällande villkoren och framtidsutsikterna för migranter att erhålla medborgarskap samt ökad risk för statslöshet bland en redan utsatt grupp (Stokes-Dupass, 2017, s. 58).

Mot bakgrund av ovan redovisat forskningsläge har jag funnit att det finns ett tämligen omfattande forskningsutbud avseende säkerhetsiseringen av migration på EU-nivå. När det kommer till fallet Sverige så förefaller forskningsutbudet vara mer begränsat. Tyngdpunkten inom forskningen gällande fallet Sverige och säkerhetsiseringen av migration har främst varit inriktad mot olika aspekter kopplade till säkerhetsiseringen, dock inte själva säkerhetsiseringsprocessen i sig. Genom denna uppsats vill jag därför kunna bidra till att fylla den forskningslucka som råder och på så sätt förmedla ny och fördjupad kunskap kring själva säkerhetsiseringsprocessen av migrationsfrågan i Sverige och den svenska regeringens agerande i samband med migrationskrisen år 2015.

3. Metod och material

3.1 Metod

Syftet med min studie består av att undersöka och beskriva säkerhetsiseringen av migrationsfrågan och regeringens agerande i samband med migrationskrisen år 2015. Med beaktande av tidigare redovisat forskningsproblem och frågeställning kommer jag att använda mig av kvalitativ textanalys för att angripa materialet och söka svar på mina frågor. Kvalitativ textanalys går ut på att ta fram det väsentliga ur en text genom noggrann läsning av textens delar och helhet, men även tar hänsyn till textens kontext. En av styrkorna med kvalitativ textanalys är att den ger möjlighet att studera de delar av en text som anses vara viktigare än andra, helt enkelt de delar som är centrala för den studie som skall genomföras. Därtill kan man genom textanalys ta fram det innehåll i texten som ligger dolt under ytan, vilket kan uppnås genom en noggrann närläsning av texten. När man tillämpar kvalitativ textanalys så är det viktigt att man läser texten aktivt och ställer frågor till texten för att kunna se om texten kan ge svar på de frågor man ställt upp i sin studie (Esiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud, 2003, s. 231–232).

Något man behöver beakta vid tillämpandet av kvalitativ textanalys är avståndet mellan text och uttolkare. Med detta åsyftas hur bekant forskaren är med den miljö som en text producerats i. Ju större avstånd mellan forskaren och den miljö texten producerats i, desto mer utmanande kan tolkningsarbetet komma att bli. Det är vanligtvis lättare om avståndet mellan forskaren och texten är litet, det vill säga om forskaren har nära till texten både tidsmässigt, kulturellt och socialt. Forskarens förförståelse för vilken kontext texten är skriven i blir således viktig. Detta problem är dock inget unikt för just kvalitativa textanalyser utan gäller för samhällsforskning i stort då forskarens förförståelse har betydelse för valet av forskningsproblem. För att kunna göra forskningsresultatet giltigt utanför för en själv är det därför viktigt med probleminsikt och argumentation kring denna typ av utmaning (Esiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud, 2003, s. 246).

När det gäller kvalitativa textanalyser finns det ett flertal metoder att tillgå. Mitt val har fallit på metoden idéanalys. Idéanalys används för att på ett systematiskt sätt analysera och kritiskt granska politiska budskap och idéer. Det är en väsentlig skillnad mellan att framföra politiska budskap och idéer och att ägna sig åt kritisk granskning av dem. Det pågår ständiga politiska

strider när det gäller vad staten bör göra och inte göra, varför lagar ska ändras, vad frihet och rättvisa innebär (Beckman, 2005, s. 9). För att undvika att man hamnar i en situation där man ägnar sig åt ogrundat tyckande krävs det en metod. Beckman menar att idéanalys utgör ett lämpligt verktyg för att kunna studera politiska idéer och föreställningar och att idéanalys helt enkelt avser den vetenskapliga studien av politiska budskap. Beckman förklarar vidare att idéanalys fungerar som ett samlingsnamn och att metoden idéanalys kan anta olika skepnader. Vilken inriktning man väljer hänger samman med valet av syfte och frågeställning. Huruvida en forskningsuppgift skall ses som idéanalytisk är kopplat till vad den undersöker snarare än hur forskningen görs (Beckman, 2005, s. 11).

Beckman redogör för tre olika klassificeringar av idéanalyser, vilka benämns som beskrivande, förklarande och ställningstagande (Beckman, 2005, s. 14). Denna studie kommer att använda sig av beskrivande idéanalys som metod då syftet med min studie är beskriva det politikskifte som skedde i migrationsfrågan i samband med migrationskrisen hösten år 2015. Genom att använda mig av beskrivande idéanalys bör jag kunna beskriva och tolka de politiska budskap som fördes fram av regeringsföreträdare i samband med migrationskrisen. På så sätt bör jag så sätt bör jag kunna undersöka och beskriva säkerhetiseringen av migrationsfrågan och den svenska regeringens agerande i samband med migrationskrisen år 2015. Gällande avståndet mellan mig, i egenskap av uppsatsförfattare, och materialet så kommer jag självklart beakta detta. Vid ett beaktande av tid samt social och kulturell kontext bedömer jag dock att avståndet mellan mig och texterna är förhållandevis litet.

En beskrivande idéanalys innebär att man i egenskap av forskare vill tillföra något och säga något nytt om den text som studeras. Till exempel genom att synliggöra budskap eller blottlägga oklarheter. Syftet med en beskrivande textanalys är alltså inte återge politiska ståndpunkter eller budskap, utan genom att systematiskt sortera textmaterialet ta fram aspekter av texten som inte är omedelbara eller som konkret framgår av texten. Beckman konstaterar att vetenskapliga beskrivningar inte återger ett material utan drar slutsatser om det (Beckman, 2005, s. 50). Med beaktande av detta finner jag att en beskrivande idéanalys bör lämpa sig väl för att studera det textmaterial jag valt, detta då kan man utgå från att regeringsföreträdare inte explicit uttryckte att de ägnade sig åt säkerhetisering av migrationsfrågan. Säkerhetiseringsprocessen bör snarare framträda när man på ett systematiserat sätt granskar de budskap som kommunicerades av regeringen i samband med

migrationskrisen. Vidare kommer min studie vara aktörscentrerad, vilket innebär att studien kommer att koncentrera sig på aktörerna och de budskap dessa för fram. Det är centralt för min studie att fokusera på aktören då denna utgör en mycket viktig komponent i säkerhetsiserings teorin. Det är aktören som inleder en säkerhetsiseringsprocess genom att uttala budskapet om ett hot. Alternativet hade varit en idécentrerad idéanalys, men då den metoden framför allt undersöker argumentationen och inte lägger vikt vid aktören finner jag att den inte skulle bidra till uppsatsen syfte. Syftet med studien är inte att fokusera de mest typiska argumenten utan att beskriva hur betydelsefulla aktörer argumenterat för att säkerhetsisera migrationsfrågan (Beckman, 2005, s. 17–18).

Gällande beskrivande idéanalys som metod anser Evert Vedung att goda beskrivningar har ett egenvärde. Han menar att om något ska förklaras, kritiseras och rekommenderas måste det först beskrivas. Vedung påtalar att en beskrivning förvisso inte kan förklara varför något inträffat, men att beskrivningar förklarar vad det är som har inträffat (Vedung, 2018, s. 207). Det finns således ett forskningsvärde i att beskriva vad som hände med migrationspolitiken hösten 2015, detta utan att förklara varför det hände.

Uppsatsens forskningsvärde och varför beskrivande idéanalys är lämplig som metod förstärks ytterligare av Vedungs resonemang kring att tillämpa metoden på det som han benämner som synvändor eller diskursiva skred. Vedung förklarar att dessa termer syftar på när eliters föreställningar och massans opinioner undergår häftiga förändringar (Vedung, 2018, s. 208). Han gör gällande att beskrivningar av den typen av förändringar, även beskrivningen av deras orsaker och effekter, har ett egenvärde när det gäller statsvetenskaplig idéanalys. Förutom värdet i att beskriva dessa skred eller synvändor så kan en sådan beskrivning även inspirera andra forskare till att själva genomföra egna prövningar denna typ av händelse (Vedung, 2018, s. 209). Vedung argumenterar för att egenvärdet i en sådan idéanalytisk beskrivning har sitt egenvärde i att det inte bara är ett återgivande av ett rått budskapsmaterial, utan även en bearbetad framsortering av något viktigt som inte tydligt visar sig i materialet råa form. Vedung menar att beskrivningar av synvändor och diskursiva skred måste ha ett jämförande perspektiv bakåt i tid för att relevanta förändringar skall kunna upptäckas (Vedung, 2018, s. 210–211). Utifrån Vedungs beskrivning går det att argumentera för att den förändring som skedde i migrationspolitiken år 2015 var en så kallad synvända eller diskursivt skred. Med

beaktande av Vedungs resonemang bör jag även lägga vikt vid att göra lämpligt materialurval när det gäller avgränsning i tid.

3.2 Material

Det material jag kommer att använda mig av i studien kommer att främst bestå av primärkällor i form av offentliga tal, presskonferenser, riksdagsdebatter samt proposition 2015/16:67. Även ett färre antal sekundärkällor kommer att användas, detta i form av nyhetsrapporteringen från några av de större aktörerna så som Svenska Dagbladet, Aftonbladet och SVT Nyheter. Materialurvalet kommer att avgränsas till aktören, det vill säga regeringen och dess företrädare. Vidare kommer det material som väljs ut att ha en direkt koppling till migrationsfrågan. Båda dessa val grundar sig på att jag i min studie kommer att fokusera på regeringen då denna utgör aktören i säkerhetsiseringsprocessen. Därför är det regeringens uttalanden och budskap avseende migrationen jag vill studera.

Gällande avgränsning i tid har jag valt att sätta den 6 september 2015 som startpunkt. Löfven håller vid detta datum ett tal på Medborgarplatsen i Stockholm. Av talets innehåll står det klart att regeringen fortfarande håller kvar vid sin tidigare förda migrationspolitik. Antalet asylsökande är vid denna tidpunkt högt men är långt ifrån det höga antal sökande som det är längre fram under hösten. Slutpunkt för tidsavgränsningen sätter jag till den 21 december, datumet då lag (2015:1073) om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet trädde i kraft. Vid denna tidpunkt står det klart att regeringen uttalat att migrationen utgör ett hot mot den allmänna ordningen och inre säkerheten och att man genom proposition 2015/16:67 har presenterat åtgärder för att hantera det utpekade hotet. Mellan dessa tidpunkter kommer jag att skapa en tidslinje där jag placerar ut olika milstolpar som rör migrationsfrågan.

Genom noggrann sökning i bland annat regeringens webarkiv, på riksdagen hemsida samt i mediearkivet bör jag kunna identifiera viktiga händelser och uttalanden samt material kopplat till dessa. Förhoppnings kan jag från det insamlade materialet även söka mig vidare till ytterligare relevanta källor. Sökningar på vissa nyckelhändelser och uttalanden i mediearkivet genererar ofta en större mängd träffat. Nyhetsrapporteringen har till stora del innehållit samstämmiga uppgifter gällande de uttalanden aktören gjort i samband med presskonferenser

eller intervjuer. Jag har utgått ifrån de stora nyhetsaktörerna och valt ut de artiklar som varit mest uttömmande i sin rapportering. Det är möjligt att jag skulle kunna bredda mitt urval av material ytterligare men med hänsyn till studiens art och omfattning behöver jag begränsa mängden material. Min bedömning är att det huvudsakliga budskapet som regeringen kommunicerade i samband med migrationskrisen med säkerhet bör kunna fångas upp genom de avgränsningar jag gjort.

3.3 Analysverktyg

Att ta steget från teori till att konstruera ett analysverktyg innebär att man operationaliserar de centrala begreppen i teorin. En operationalisering visar på vilka företeelser det är som ska studeras och innebär att man ämnar göra de begrepp som skall studeras mätbara (Beckman, 2005, s. 24). Beckman betonar vikten av att man behöver veta vilka påståenden, föreställningar eller argument det är som ska studeras för att kunna finna det man söker i texten (Beckman, 2005, s. 19). I litteraturen beskrivs två typer av analysverktyg som kan användas för att genomföra en idéanalys; idealtyper och dimensioner. Jag har valt att använda mig av idealtyper i min studie. Genom att konstruera en idealtyp så kan man ta fram de huvudsakliga dragen eller egenskaperna hos de idéer eller fenomen man vill studera. Genom att sedan placera de politiska budskapen som undersöks i förhållande till den konstruerade idealtypen kan man urskilja hur nära eller hur långt de är ifrån den (Beckman, 2007:28–29). Även Bergström och Boréus påtalar att själva urvalet av idealtyper blir centralt för denna typ av analysverktyg (Bergström, Boréus, 2005 s. 160). De förklarar att idealtyper fungerar som ett raster som sorterar in olika formuleringar ur texten in i de olika idealtyperna. Genom att använda idealtyper som en tolkningsram på det utvalda materialet är det rimligt att anta att resultatet blir att någon av de olika idealtyperna bättre än de andra kan beskriva de föreställningar som finns i texterna man studerar (Bergström, Boréus, 2005, s. 162).

Idealtyper bör lämpa sig väl med beaktande av det jag vill studera. Genom att använda mig av idealtyper kan jag tydligt definiera de centrala begreppen i säkerhetiseringsteorin och skapa renodlade idealtyper utifrån de teoretiska referensramarna. Jag har tidigare under teorikapitlet beskrivit säkerhetisering som en tvåstegsprocess och redogjort för det spektrum där olika typer av frågor kan placeras in i tre olika block, vilka går under benämningarna icke-

politiserade, politiserade och säkerhetiserade. De frågor som faller in under det politiserade blocket är av sådan art att de innefattas av den politiska sfären och vilka kräver regeringsbeslut, resurser eller någon form av styrning. De frågor som kan placeras in under blocket säkerhetiserade är sådana frågor där en aktör presenterar frågan som ett säkerhetshot, vilket kräver akuta åtgärder som sträcker sig utanför de vanliga politiska processerna. Genom att utgå från det spektrum som beskrivs i teorin kommer jag att konstruera två olika idealtyper; politiserad och säkerhetiserad. Jag kommer inte att konstruera någon idealtyp motsvarande blocket för icke-politiserade frågor. Detta tillför inget då det går att konstatera att migrationen är en politiserad fråga då den är en del av den offentliga debatten samt är reglerad i lag och förordning.

Jag finner att idealtyper bör utgöra en bra grund för analysverktyget då dessa tydligt går att definiera utifrån teorin och således kan jag knyta an analysverktyget till den centrala begreppen i säkerhetsieringsteorin. Jag kommer att gå igenom materialet och redovisa detta i kronologisk ordning för att på ett tydligt sätt kunna följa processen under hösten 2015. Genom att tillämpa mig av nedan redovisade idealtyper och analysverktyget (se nedan) på materialet bör jag kunna sortera in olika uttalanden och budskap i idealtyperna. Genom att använda mig av detta tillvägagångssätt bör jag kunna beskriva säkerhetsieringsprocessen av migrationen samt klarlägga regeringens agerande.

Datum	Material	Politiserad	Säkerhetiserad	Aktör	Referentobjekt

Genom att utgå från idealtyperna och ställa frågor till materialet bör jag kunna identifiera vem som är aktör, när det sker ett tal om hot, vad som är referentobjekt och om det förekommer förslag på extraordinära åtgärder.

Med teorin som grund definierar jag de två idealtyperna på följande sätt:

Politiserad:

Frågan behandlas som standardpolitik av aktören. Frågan är en del av den offentliga debatten men det finns inte något uttal om hot mot säkerheten. Det går inte heller att identifiera något referentobjekt.

Säkerhetiserad:

Frågan framställs som ett säkerhetsproblem. Aktören har uttalat att frågan utgör ett hot mot ett referentobjekt. Det kan även förekomma tal om extraordinära åtgärder. Frågan har gått från att vara politiserad till att bli säkerhetiserad. Detta utgör första steget i processen.

4. Resultat

4.1 September 2015

2015-09-06: Tal av Stefan Löfven

Den 6 september 2015 höll Stefan Löfven tal på Medborgarsplatsen i Stockholm. Talet ägde rum under en manifestation för flyktingmottagandet. I sitt tal beskriver Löfven hur människor flyr undan krig och terror och betoner vikten av att Sverige tar sitt ansvar. Han påtalar även att detta inte räcker, utan att hela Europa behöver göra mer för att möta den internationella flyktingkrisen. Han betonar att EU har ett gemensamt ansvar och att det europeiska samarbetet inte ska vara ett sätt att stänga människor ute. Löfven menar att medlemsländerna inte ska ägna sig åt ett spel där den med sämst migrationspolitik kommer undan. Löfven gör gällande att hans Europa tar emot människor som flyr från krig och att hans Europa inte bygger murar, utan hjälps åt när nöden är stor (Regeringen 2015). I Löfvens finns det inte tal om något hot. Han benämner situation som en internationell kris, men utan att koppla det till något hot eller säkerhetsproblem. Det går således inte heller urskilja något referentobjekt.

2015-09-25: Debatt om den akuta flyktingkrisen

Under debatten uttrycker Morgan Johansson att situationen är den värsta humanitära krissituation i modern tid. Han gör även gällande att stänga gränserna skulle bryta mot flyktingkonventionen och att det är en mänsklig rättighet att söka asyl. Johansson uttrycker att situationen avseende flyktingmottagandet är ansträngd men att regeringen arbetar med att hitta lösningar. Vidare konstaterar Johansson att hösten framåt kommer att svara svår, men att han hoppas att om man ser tillbaka på hösten om några år så kommer man kunna säga att vi tog vårt ansvar för nedkylda, hungriga och trötta människor på flykt undan krig (Riksdagens protokoll 2015/16:8, s. 3). I likhet med Löfven så benämner Johansson situationen som en kris. Han lägger även vikt vid rätten till att söka asyl, men påtalar att situationen är utmanande och svår. Det går inte utläsa något tal om ett hot eller säkerhetsproblematik.

4.2 Oktober 2015

2015-10-01: Åtgärder med anledning av flyktingsituationen

I pressmeddelandet presenterar regeringen ett antal åtgärder med anledning av flyktingsituationen. Regeringen har sett brister i samordningen av flyktingmottagandet och har därför gett Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) i uppdrag att samordna arbetet, detta för att undvika att kommuner och frivilligorganisationer inte utför samma uppgifter eller motarbetar varandra och på sätt kunna arbeta effektivt tillsammans (Regeringen 2015) Situationen beskrivs fortfarande som en kris. De åtgärder som vidtas motiveras inte med tal om säkerhet eller hot. Åtgärderna kan inte heller anses vara extraordinära, det vill säga att de på något sätt kringgår de normala reglerna eller processerna.

2015-10-09: Regeringen inför tältläger för flyktingar

Till följd av det saknas boendeplatser för de flyktingar som söker sig till Sverige beslutar regeringen att uppföra ett tältläger. I samband med detta håller Stefan Löfven tillsammans med regeringskollegor en presskonferens där man beskriver situationen som den värsta internationella flyktingsituationen sedan andra världskriget och att Sverige står inför den största humanitära insatsen någonsin. Löfven förklarar att i ett sådant här extraordinärt läge måste man vidta extraordinära åtgärder, med vilket han syftar på det tältläger som skall uppföras. Under presskonferens blir Löfven tillfrågad om det finns någon gräns för hur många flyktingar Sverige kan ta emot. Han svarar med att de inte kan sätta en siffra på det, men betonar att EU som helhet måste ta ett mer samlat ansvar och att alla medlemsländer måste ta ansvar (Svenska Dagbladet 2015). Vid detta tillfälle kan man tydligt se att regeringsföreträdarna börjar använda sig av ett kraftfullare språk och Löfven talar om att situationen kräver extraordinära åtgärder. Löfven eller de andra regeringsföreträdare uttrycker dock inte att det föreligger ett hot eller säkerhetsproblematik till följd av situationen, utan argumenterar för att det behövs ta ett större gemensamt ansvar inom EU.

2015-10-14: Partiledardebatt

Under debatten talar Löfven om boendesituationen för de flyktingar som kommer till Sverige och förklarar att de nya lösningarna kommer vara oortodoxa och fokusera på tak över huvudet. Löfven beskriver åter igen situationen som akut och förklarar att regeringen inom den närmsta tiden kommer att tala med oppositionen för att hitta blocköverskridande lösningar (Riksdagen protokoll 2015/16:13, s.10). Fokus i Löfvens tal ligger på att hitta lösningar för det praktiska mottagandet, även om han även nämner skärpt inre utlänningskontroll för att kunna avvisa dem som saknar rätt att vistas i landet. Inget tal om hot eller säkerhet förekommer.

2015-10-23: Migrationsöverenskommelsen

Regeringen meddelar att man ingått en migrationsöverenskommelse med Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna. Man uppger att syftet med migrationsöverenskommelsen är att skapa ordning och reda i mottagandet, en bättre etablering och att dämpa kostnadsökningarna. Man klargör även att Sverige ska stå upp för asylrätten och att i tider av kris är den som viktigast (Regeringen 2015). Läget beskrivs som allvarligt, men det förekommer inga uttryck om hot eller säkerhetsproblematik.

4.3 November 2015

2015-11-05: Gränsen är nådd

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson säger att gränsen är nådd och syftar då på att Sverige inte längre kan garantera alla asylsökande boende. Johansson förklarar vidare att den som kommer till Sverige mycket väl kan mötas av beskedet om att det inte går att ordna boende och förtydligar att den som söker asyl i Sverige kan komma att ställas in för två val; antingen så ordnar man eget boende eller så får man vända om. Johansson får frågan om det nu finns en gräns för hur många flyktingar Sverige kan ta emot, på vilket han svarar att det finns bekymmer med boendesituationen och att på det sättet finns det en gräns (SVT Nyheter 2015). Även här kan man se ett skifte i retoriken från tidigare uttalanden. Det blir ett skarpare och tydligare budskap gällande mottagandet av flyktingar och det talas om att en gräns är

nådd. Det är dock fortfarande inget tal om hot eller säkerhet, utan uttalandet om att gränsen är nådd motiveras med brist på boende.

2015-11-12: Regeringen återinför gränskontroller

Regeringen låter meddela att man beslutat om att tillfälligt återinföra gränskontroll vid inre gräns. Kontrollen ska inledningsvis gälla i tio dagar och det är polisen som kommer att kontrollerna. Man motiverar återinförandet av gränskontroller med att migrationen utgör stora utmaningar för Sverige och man bedömer att det är nödvändigt att återinföra gränskontroll eftersom situationen innebär akuta utmaningar för viktiga funktioner i samhället. Beslutet bygger bland annat på Polismyndighetens bedömning att den allmänna ordningen och den inre säkerheten är hotad. Vidare pekar MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) på stora påfrestningar för flera samhällsviktiga verksamheter (Regeringen 2015). Vid detta tillfälle går det tydligt se det första steget i säkerhetsiseringsprocessen. Regeringen (aktören) uttalar att migrationen (hotet) utgör akuta utmaningar för samhället (referentobjektet). Regeringen beskriver det visserligen som akuta utmaningar, men hänvisar samtidigt till Polismyndighetens bedömning om att situationen utgör ett hot mot den allmänna ordningen och inre säkerheten. Kopplingen blir således tydlig och det går med viss säkerhet att säga aktören pekar ut migrationen som ett hot mot referentobjektet. Åtgärderna som vidtas kan dock inte anses vara extraordinära, även om återinförandet av gränskontroller är en förhållandevis skarp åtgärd. Man går dock inte utanför de rådande politiska reglerna eller processerna. Regelverket finns på plats och regeringen har grund för sitt beslut.

2015-11-20: Flyktingarna måste bli färre

Morgan Johansson kritiserar danska regeringen för att de inte har infört gränskontroller och menar kritiken till stor del grundar sig på säkerhetsskäl. Han gör gällande att Danmark måste ta ansvar för Europa och Nordens säkerhet och menar att alla måste begränsa möjligheten för terroristmisstänkta att röra sig fritt, vilket är en hänvisning till de terrordåd som nyligen hade ägt rum i Paris. Johansson säger även att antalet asylsökande till Sverige måste minska rejält och att de arbetar på att ta fram nya åtgärder (Aftonbladet 2015). Här går det att urskilja hur Johansson kopplar ihop migrationen med säkerhetsfrågor, dels till terroristmisstänkta som kan röra sig över gränserna, dels till det stora antalet asylsökande. Han är även helt öppen med att antalet asylsökande måste minska och utlovar nya åtgärder för att åstadkomma detta. Med

beaktande av kontexten blir det även här tydligt att det är samhället som ska skyddas. Det går att urskilja en aktör (Johansson), ett hot (migrationen) och ett referentobjekt (samhället). Således är detta ett steg i säkerhetsiseringsprocessen.

2015-11-24: Andrum i svenskt flyktingmottagande

Regeringen föreslår åtgärder för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande. Man gör gällande att viktiga samhällsfunktioner inte klarar av ansträngningen som migrationen in till Sverige medför och vill därför kraftigt minska antalet personer som söker asyl i Sverige och som beviljas uppehållstillstånd. Regeringen vill därför att den svenska lagstiftningen tillfälligt ska anpassas till minikrav enligt internationella konventioner och EU-rätten. Man vill även att tidsbegränsade uppehållstillstånd skall vara huvudregel, ta bort rätten till uppehållstillstånd som övrig skyddsbehövande, skärpa försörjningskraven och begränsa rätten till anhöriginvandring (Regeringen 2015). I presentationen av åtgärder förekommer inget tal om hot eller säkerhet, men med beaktande av kontexten bör det ses som ett steg vidare i säkerhetsiseringsprocessen och en del av ”speech act”. Aktören har sedan tidigare uttalat att det föreligger ett hot mot samhället och att det är migrationen som utgör hotet och nu presenteras åtgärder för att bemöta hotet. Det går dock inte att anse att de åtgärder som presenteras är av extraordinär karaktär. Det må vara extraordinärt på så sätt att det är en total vändning i migrationspolitiken, men förslagen i sig är inte extraordinära. Det finns inget konkret lagförslag och det finns inga indikationer på att åtgärderna skulle röra sig utanför den normala politiska processen och på sätt utgöra extraordinära åtgärder.

2015-11-26: Frågestund i Riksdagen

Löfven påtalar att situationen utgör en mycket allvarlig kris och att regeringen lagt mycket resurser på att föra samtal inom EU och att det är där lösningarna finns. Vidare påtalar Löfven att man måste ha kontroll över EU:s yttre gränser för att inte ha den okontrollerade migration som råder nu. Löfven tar även upp att man nyligen presenterat åtgärder för att hantera flyktingsituationen i Sverige och att man för diskussion med de partier som ingick i migrationsöverenskommelsen. Löfven hoppas att samtalen leder fram till att partierna är överens om vad som behöver göras, även lösningarna är smärtsamma (Riksdagens protokoll 2015/16:34, s. 8). Löfven nämner inte att det föreligger något hot eller säkerhetsproblem, men hänvisar till de åtgärder man nyligen presenterade för att skapa andrum i flyktingmottagandet.

Så även om Löfven under frågestunden inte uttryckligen säger att migrationen utgör ett hot mot säkerheten så befäster han regeringens tidigare budskap om ett hot mot samhällets funktioner och de åtgärder man presenterat för att hantera hotet. Löfven betonar att de tilltänkta åtgärderna är nödvändiga, även om dessa är smärtsamma. Detta är således en del av ”speech act” och en fortsatt säkerhetsisering av migrationsfrågan.

4.4 December 2015

2015-12-09: Proposition 2015/16:67

Den 9 december 2015 lämnar regeringen över proposition 2015/16:67 ”Särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet” till riksdagen. Regeringen låter meddela att det stora antalet asylsökande har inneburit stora påfrestningar för det svenska asylsystemet och för centrala samhällsfunktioner så som hälso- och sjukvård, skola, boende och social välfärd. Regeringen meddelar vidare att man gjort bedömningen att migrationsströmmarna ur ett brett perspektiv innebär ett allvarligt hot mot allmän ordning och inre säkerhet. Regeringen finner därför att det är nödvändigt att vidta ytterligare åtgärder för att kunna upprätthålla den allmänna ordningen och inre säkerheten (Regeringen, 2015). Vid denna tidpunkt står det helt klart att migrationen har säkerhetsiserats. Aktören (regeringen) uttalar att det förekommer ett existentiellt hot (migrationen) mot referentobjektet (samhället). Budskapet från regeringen är mycket tydligt och man beskriver situationen som ett hot mot den allmänna ordningen och inre säkerheten. Där till går det att konstatera att det ges förslag på extraordinära åtgärder, detta genom den proposition som lämnas över till riksdagen. I korthet innebär propositionen att regeringen får möjlighet att besluta om att införa krav på identitetskontroller vid inresa till Sverige, detta i syfte att upprätthålla lag och ordning eller skydda den nationella säkerheten. I propositionen så beskrivs situationen som extraordinär och regeringen skriver uttryckligen att man genom lagen vill få en bättre kontroll över vilka som reser in i landet och för att kunna avvärja hotet mot allmän ordning och inre säkerhet (Proposition 2015/16:67, s. 9). Lagen trädde i kraft den 21 december 2015.

5. Slutsatser

Uppsatsens syfte har varit att undersöka och beskriva säkerhetsiseringsprocessen av migrationsfrågan och den svenska regeringens agerande i samband med migrationskrisen år 2015. Efter att ha tillämpat teori och metod på det utvalda källmaterialet finner jag att ovan kronologiskt redovisat resultat tydligt beskriver och klarlägger säkerhetsiseringsprocessen och regeringens agerande till följd av migrationskrisen hösten år 2015. Gällande den valda metoden finner jag att den utgjort ett bra verktyg i mitt arbete att synliggöra och beskriva säkerhetsiseringsprocessen. Idealtyperna kom att utgöra en bra grund för mitt analysverktyg och bidrog till att jag på ett effektivt sätt kunde sortera och tolka materialet och på så sätt tydligt kunna följa och beskriva processen.

Ovan redovisat resultat synliggör det mycket snabba politikskifte som skedde i migrationsfrågan. I Löfvens tal på Medborgarplatsen i september år 2015 uttryckte han att det europeiska samarbetet aldrig ska vara ett sätt att stänga ute människor på flykt eller att medlemsstaterna ska ägna sig så att komma undan ansvar genom att tävla om vem som kan föra sämst migrationspolitik. Drygt två månader senare är det precis dessa åtgärder den svenska regeringen tillämpar i syfte att minska migrationsflödet in i landet. En tydlig effekt av den säkerhetsisering som ägde rum var att den svenska debatten kring migration alltmer skiftade fokus och kom att präglas av just säkerhet och en mer restriktiv migrationspolitik. Debattklimatet kom således att förändras och det var inte längre migranternas säkerhet och välbefinnande som kom att ligga i fokus i debatten utan samhällets behov av säkerhet och ordning.

En intressant aspekt av studien är hur tillämpningsbar säkerhetsiseringsteorin har varit i avseende att studera förändringen i migrationspolitiken. Skiftet i politiken förefaller nästan till punkt och pricka följa den säkerhetsiseringsprocess som beskrivs i teorin. Från att ha varit en politiserad fråga till att bli en säkerhetsiserad fråga och där det vidtas extraordinära åtgärder som rör sig utanför de normala processerna. Efter genomläsning av proposition 2015/16:67 så framstår det som tydligt att den normala processen kringgicks i syfte att kunna vidta extraordinära åtgärder. Detta framgår framför allt av den kritik Lagrådet framförde mot propositionen. Bland annat så framför Lagrådet kritik mot att remisstiden var för kort, då denna var tre dagar i stället för tre månader som vanligtvis var brukligt. Lagrådet skriver

vidare att det remitterade lagförslaget har tagits fram i största hast och att endast ett fåtal myndigheter och organisationer har fått möjlighet att yttra sig avseende remissen, därtill har de fått extremt kort tid på sig. Vidare framgår det att flera myndigheter inte hann med att framställa ett skriftligt yttrande utan fick lämna muntligt yttrande över telefon (Prop. 2015/16:67, s. 28). Riksdagen biföll propositionen och den 21 december 2015 trädde lagen (2015:1073) i kraft. I och med detta går det att konstatera att riksdagen accepterade budskapet om ett existentiellt hot mot samhället och dess funktioner och tillät regeringen vidta extraordinära åtgärder för att bemöta hotet.

Gällande de olika komponenterna i säkerhetsiseringsprocessen så har jag i studien haft som utgångspunkt att regeringen utgjort aktör och att riksdagen varit mottagare. Vid en första anblick så kan valet av dessa komponenter framstå som självklara utifrån de kriterier som anges i teorin, men efter att ha genomfört denna studie finner jag att det står öppet för diskussion.

Regeringen kan visserligen tolkas som aktör utifrån de aspekter att den innehar just regeringsmakten och att det är regeringen som lägger fram proposition 2015/16:67 till riksdagen i syfte att få möjlighet att vidta extraordinära åtgärder för att bemöta hotet. Dock bör det beaktas att detta var en minoritetsregering, vilket också begränsade regeringens makt. Därtill hade framför allt politiker från oppositionspartier varit tidigt ute med att göra gällande att man ansåg att migrationen utgjorde ett hot mot det svenska samhället.

Således framstår inte svaret på vem utgjorde aktör i säkerhetsiseringsprocessen som givet. Det må vara regeringen som förde talan utåt i samband med migrationskrisen och det var regeringen som lade fram proposition 2015/16:67 till riksdagen, men utifrån ovan nämnda aspekter skulle det vara möjligt att argumentera för att riksdagen i sin helhet utgjorde aktör eller att regeringen utgjorde aktör tillsammans med andra partier som medaktörer. Detta speciellt med beaktande av att det var en minoritetsregering samt att flera oppositionspartier sedan tidigare varit drivande i att framställa migrationen som ett hot mot det svenska samhället.

Under studiens gång har det inte heller framstått som självklart klart vem som skulle anses utgöra mottagare för budskapet om ett existentiellt hot. En stor del av regeringens uttalanden under migrationskrisen riktade sig till allmänheten och som ovan nämnt så hade

representanter för flera andra riksdagspartier tidigare uttalat att det förelåg ett hot mot samhället till följd av migrationen. Förvisso skulle man kunna argumentera för att riksdagen utgör mottagare i säkerhetsiseringsprocessen då riksdagen var mottagare av proposition 2015/16:67 och även biföll denna. Man kan även argumentera för att riksdagen var mottagare på så sätt att den representerar medborgarna, men med hänsyn till ovan redovisade aspekter går det inte med säkerhet fastställa att riksdagen utgjorde mottagare i den säkerhetsiseringsprocess som ägde rum.

Med beaktande av min egen studie samt av tidigare redovisad forskning så finner jag att det finns utrymme för ytterligare forskning gällande fallet Sverige och säkerhetsiseringen av migrationsfrågan. Fokus skulle då kunna läggas på att undersöka de olika komponenterna i säkerhetsiseringsprocessen och på så sätt bidra med fördjupad kunskap kring dessa aspekter. Förslagsvis skulle man kunna utgå från att riksdagen utgör aktör och undersöka samhället och medborgarnas roll som mottagare, detta genom att exempelvis studera opinionsförskjutning under migrationskrisen.

Vidare skulle det även kunna tillföras ytterligare forskning kring fallet Sverige ur ett europeiskt perspektiv. Förslagsvis skulle säkerhetsiseringen av migrationen i Sverige kunna jämföras med andra medlemsstater i EU. Hur skiljde sig processerna åt och finns det något som utmärker fallet Sverige? Detta skulle vara intressant då Sverige på flera punkter sticker ut i europeiskt perspektiv, detta särskilt med beaktande av den stora mängden migranter som sökte sig till Sverige och snabba och ganska dramatiska skiftet i migrationspolitiken.

Vidare finns det utrymme för forskning kring huruvida det skett en avsäkerhetsisering av migrationsfrågan sedan hösten år 2015. Lag om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet har löpt ut. Därtill har utlänningslagen kompletterats med tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i syfte att begränsa migrationsflödet in i Sverige. Därtill kommer ny utlänningslag snart träda i kraft. Kan migrationen fortfarande anses vara en säkerhetsfråga eller har den blivit avsäkerhetsiserad och åter hamnat i det politiserade blocket? Dessutom skulle det sannolikt tillföra ny kunskap genom att undersöka migrationskrisen med annan teoretisk utgångspunkt än säkerhetsiseringsteorin för att på så sätt tillföra ytterligare perspektiv och förklaringar till händelseförloppet och skiftet i migrationspolitiken.

Referenslista

Aftonbladet (2015). *Ministern: "Antalet asylsökande måste ned rejält"*.
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/samhalle/a/3jxGRL/ministern-antalet-asylsokande-maste-ned-rejalt> (2015-05-08)

Baker-Beall, Christopher. (2019). The threat of the 'returning foreign fighter': The securitization of EU migration and border control policy. *Security Dialogue*. 50. DOI: 10.1177/0967010619857048.

Balzacq, Thierry (2005). *The Three Faces of Securitization: Political Agency, Audience and Context*. *European Journal of International Relations* 2005 11: 171 DOI: 10.1177/1354066105052960

Beckman, Ludvig (2005). *Grundbok i idéanalys. Det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Santérus Förlag.

Bergström, Göran & Boréus, Kristina, (2012). *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur

Buzan, Barry, Wæver, Ole, de Wilde, Jaap (1998). *Security: A New Framework For Analysis*. Colorado: Lynne Rienner Publishers

Caballero Vélez, Diego & Krapivnitskaya, Ekaterina, 2020. "The EU migration policy securitization process: From a domestic to a foreign dimension," *Studia z Polityki Publicznej / Public Policy Studies*, Warsaw School of Economics, vol. 7 (4), 1-18

Collins, Allan (2010). *Contemporary Security Studies*. New York: Oxford University Press

Ericson. Mathias (2018) "Sweden Has Been Naïve": Nationalism, Protectionism and Securitisation in Response to the Refugee Crisis of 2015, *Social Inclusion* (ISSN: 2183–2803) 2018, Volume 6, Issue 4, Pages 95–102, DOI: 10.17645/si.v6i4.1512

Huysmans, Jef (2000). *The European Union and the Securitization of Migration*. *Journal of Common Market Studies*, 38 (5), 751-777

Léonard, Sarah, Kaunert, Christian (2020) The securitisation of migration in the European Union: Frontex and its evolving security practices, *Journal of Ethnic and Migration Studies*, DOI: 10.1080/1369183X.2020.1851469

Léonard, Sarah, Kaunert, Christian (2021): De-centring the Securitisation of Asylum and Migration in the European Union: Securitisation, Vulnerability and the Role of Turkey, *Geopolitics*, DOI: 10.1080/14650045.2021.1929183

McDonald, Matt (2008). *Securitization and the Construction of Security*. *European Journal of International Relations* 2008. SAGE Publications and ECPR- European Consortium for Political Research, Vol. 14, (4) 563-587

Migrationsinfo (2017). *Inre gränskontroller*. <https://www.migrationsinfo.se/inre-granskontroller/> (2021-05-02)

Migrationsinfo (2021). *Den tillfälliga lagen*. <https://www.migrationsinfo.se/flyktingar/den-tillfalliga-lagen/> (2021-05-02)

Migrationsverket (2021). *Asyl*. <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik/Asyl.html> (2015-05-02)

Regeringen (2015). *Tal av statsminister Stefan Löfven vid manifestationen för flyktingar*. <https://www.regeringen.se/tal/2015/09/tal-av-stefan-lofven-vid-manifestationen-for-flyktingar-den-5-september/> (2021-05-09)

Regeringen (2015). *Regeringen presenterar åtgärder med anledning av flyktingsituationen*. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/10/regeringen-presenterar-atgarder-med-anledning-av-flyktingsituationen/> (2021-05-09)

Regeringen (2015). *Insatser med anledning av flyktingkrisen*. <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2015/10/insatser-med-anledning-av-flyktingkrisen/> (2021-05-09)

Regeringen (2015). *Regeringen beslutar att tillfälligt återinföra gränskontroll vid inre gräns*. <https://www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-beslutar-att-tillfalligt-aterinfora-granskontroll-vid-inre-grans/> (2021-05-09)

Regeringen (2015). *Regeringen föreslår åtgärder för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande*. <https://www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-foreslar-atgarder-for-att-skapa-andrum-for-svenskt-flyktingmottagande/> (2021-05-09)

Regeringen (2015). *Särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet*. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2015/12/prop.-20151667/> (2021-05-09)

Regeringens proposition 2015/16:67. *Särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet*.

Riksdagens protokoll 2015/16:8. *Aktuell debatt om den akuta flyktingkrisen*.

Riksdagen protokoll 2015/16:13. *Partiledardebatt*.

Riksdagens protokoll 2015/16:34. *Statsministerns frågestund*.

SOU 2017:12. *Att ta emot människor på flykt Sverige hösten 2015*.

Stokes-Dupass, Nicole (2017) Mass Migration, Tightening Borders, and Emerging Forms of Statelessness in Denmark, Norway, and Sweden, *Journal of Applied Security Research*, 12:1, 40-60, DOI: 10.1080/19361610.2017.1228024

Svenska Dagbladet (2015). *Flyktingar kan placeras i svenska tältläger*. <https://www.svd.se/flyktingar-kan-placeras-i-svenska-taltlager> (2021-05-08)

SVT Nyheter (2015). *Morgan Johansson: "I en mening finns en gräns för vad vi klarar"*. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/morgan-johansson-i-en-mening-finns-en-grans-for-vad-vi-klarar> (2015-05-08)

UNHCR (2016), *Global Trends – Forced Displacement In 2015*, United Nations High Commissioner for Refugees

Vedung, Evert (2018). *Fyra typer av statsvetenskaplig idéanalys*. Statsvetenskaplig tidskrift, Vol. 20, nr 2, s. 197-235

Bilagor

Bilaga 1. Analysverktyg.

Datum	Material	Politiserad	Säkerhetiserad	Aktör	Referentobjekt
2015-09-06	Tal av Löfven	X		Statsministern	N/A
2015-09-25	Riksdagsdebatt	X		Justitieministern	N/A
2015-10-01	Pressmeddelande	X		Regeringen	N/A
2015-10-09	Nyhetsrapportering	X		Statsministern	N/A
2015-10-14	Riksdagsdebatt	X		Statsministern	N/A
2015-10-23	Pressmeddelande	X		Regeringen	N/A
2015-11-05	Nyhetsrapportering	X		Justitieministern	N/A
2015-11-12	Pressmeddelande		X	Regeringen	Samhället
2015-11-20	Nyhetsrapportering		X	Justitieministern	Samhället
2015-11-24	Pressmeddelande		X	Regeringen	Samhället
2015-11-26	Riksdagsdebatt		X	Justitieministern	Samhället
2015-12-09	Prop. 2015/16:67		X	Regeringen	Samhället